

Vlaanderen
is materiaalbewust

Piloottraject Digitaal Statiegeld

Hoorzitting Commissie Leefmilieu
12.07.2023

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

[Klik hier om uw naam in te voeren](#)

Inhoud

- ▶ **Conceptnota statiegeld**
- ▶ **Roadmap en pilootprojecten**
 - stand van zaken pilootprojecten
- ▶ **Organisatorisch**
 - stuurgroep en klankbordgroep
 - communicatie
 - juridisch advies OVOP

Conceptnota Statiegeld

► Krachtlijnen:

- Statiegeld vanaf 2025 voor blik en PET (alle inhouds)
- Geen verplichte terugname bij eindverkopers
- In overleg met Waals en Brussels Gewest
- Wettelijk kader via ISA Verpakkingen
- Welke vorm: digitale of andere optie?
 - Digitale variant wordt naar voor geschoven (innovatief karakter, goede werking blauwe zak)
 - Digitale variant geen reden voor vertraging
 - In 2023 op het terrein aantonen dat het kan voldoen aan de gestelde voorwaarden
 - Indien onoplosbare problemen dan alsnog ander systeem
 - Beslissing eind dit jaar

Piloottraject digitaal statiegeld

► Piloottraject omvat:

1. Roadmap digitaal statiegeld, met focus op operationele aspecten:

- Technisch vlak: Welk type unieke code? Welk soort printing? Welk type home scanner? Hoe de vuilnisbakken en de blauwe zakken identificeren? ...
- Technologisch vlak: Welke applicatie? Welk technisch platform?...
- Wettelijk vlak: Hoe GDPR regels toepassen? BTW op statiegeld? ...
- Financieel vlak: Hoe gaan de geldstromen praktisch verlopen? Op welke manier zal het statiegeld teruggegeven worden? ...

=> zie verdere toelichting Fost Plus

Piloottraject digitaal statiegeld

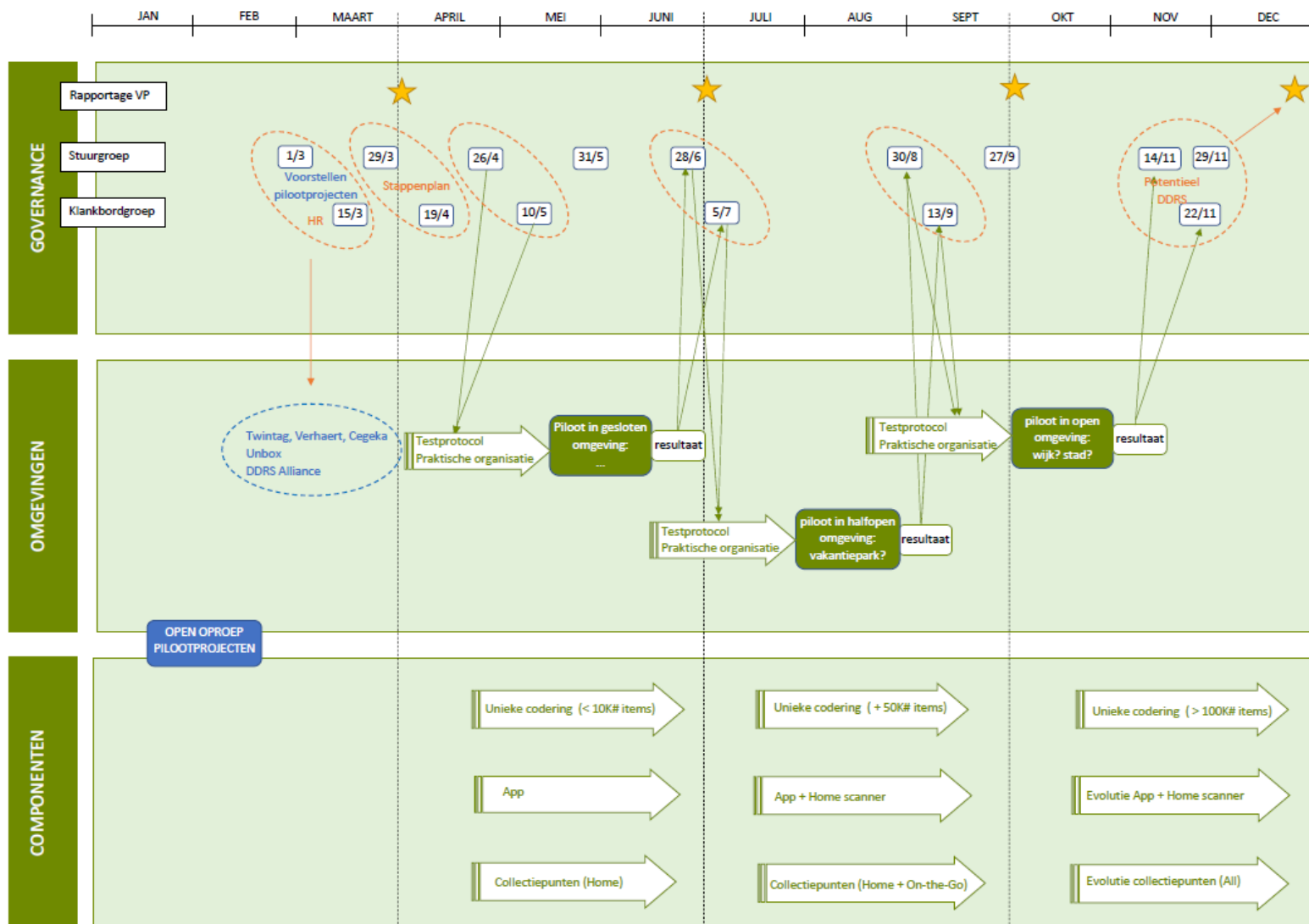
► Piloottraject omvat:

2. Pilootprojecten (gesloten, halfopen en open omgeving), met als doel het uittesten van digitaal statiegeldsysteem op het terrein in al haar aspecten:

- Operationele toepasbaarheid
- Toegankelijkheid: gebruiksvriendelijke toegang tot het systeem voor iedereen, in alle omstandigheden en omgevingen (bv. thuis, out of home, regio's met veel toeristen,...)
- Doeltreffendheid: effectieve vermindering van de éénmalige drankverpakkingen in het zwerfvuil via indicatoren, bijv. aanwezigheid in loopstroken, % teruggebrachte drankverpakkingen, ...
- Nodige garanties rond de fraudegevoeligheid
- Conformiteit met de privacyregels

=> timing pilootprojecten: zie schema volgende slide, intussen bijgestuurd voor halfopen omgeving

Piloottraject digitaal statiegeld - governance

Stuurgroep

- Kabinet Omgeving
- OVAM
- IVC
- Fost Plus
- Fevia
- Comeos
- VVSG/Interafval

Klankbordgroep

- Stuurgroep
- Waals gewest
- Brussels hoofdstedelijk gewest
- Febed
- BBL
- Recycling Network
- Testaankoop
- VOKA
- Horeca Vlaanderen
- Unizo
- ATD vierde wereld/ Netwerk Tegen Armoede

Pilootprojecten: traject en stand van zaken

- ▶ **OVAM oproep aan bedrijven/organisaties met relevante technische kennis om statiegeld te testen**

- ▶ **14 voorstellen ingediend**

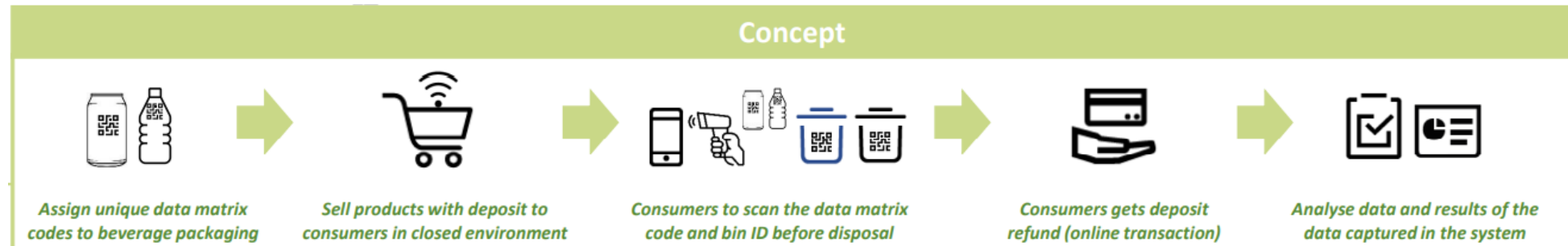
- ▶ **Beoordeling door stuur- en klankbordgroep:**

- 3 technologie voorstellen geselecteerd om voorstel in te dienen voor testen in pilootomgeving: Unbox, Twintag/Verhaert/Cegeka (Litterbits) en DDRS Alliance
- Potentieel bruikbaar: Volvo Car Gent (testomgeving), Solucious (logistieke expertise) en Cronos (digitale kluis)

Pilootprojecten: gesloten omgeving

- ▶ Enkel voorstellen Unbox en Litterbits voldoende kwalitatief
DDRS Alliance opnieuw te contacteren voor (half)open omgeving
- ▶ Pilootprojecten in gesloten omgeving afgerond
 - Unbox: test bij KBC (Leuven)
 - Litterbits: test op Corda Campus (Hasselt)
- ▶ Enkel technische test van de proces flow
(consumer app, unique product code, bin identifier, terugbetaling)

Pilootprojecten: gesloten omgeving

► Testprotocol opgesteld

► Evaluatie lopende

- survey naar gebruikers
- bijkomende interviews

► Eerste bevindingen

- geen technologische storingen van technologische platformen (app en webplatform)
- unieke codes op flesjes en blikjes hebben zeer hoge lees- en scanbaarheid
- uit steekproeven op de inhoud van de uniek gecodeerde vuilnisbakken: zuiverheidsgraad bijzonder hoog (>97% flesjes en blikjes)

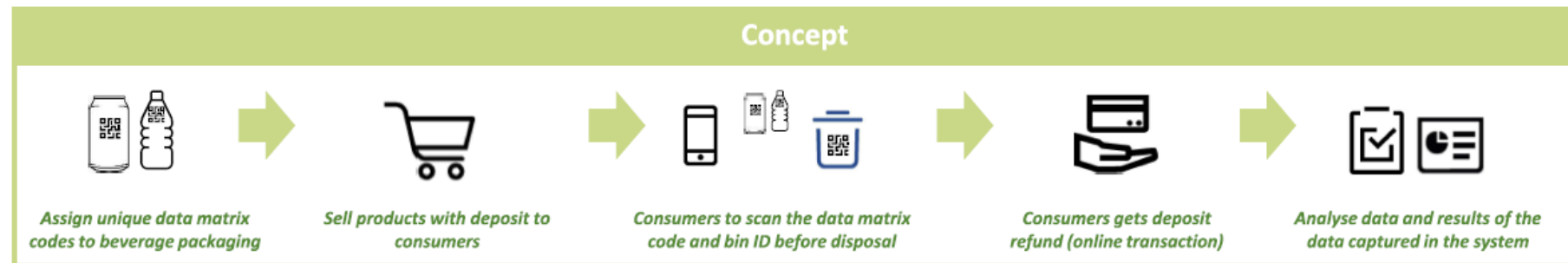
Criteria	Proposed operationalization
Effectiveness (collection)	% returned beverage packaging against sold beverage packaging during pilot
Accessibility	User-experience survey after pilot (various elements)
Fraud prevention	Included as part of pilot set-up (to be defined)
Compliance with privacy rules	Part of preparation; documentation to be provided to participants
Operational applicability	Data management (back-end mock up); Use of bin identifiers;

Pilootprojecten: (half)open omgeving

- ▶ **Voorstellen pilootprojecten in (half)open omgeving**
 - halfopen: pretpark
 - open: combinatie vakantiepark en openbare omgeving
- ▶ **Opschaling naar 50.000 units (halfopen) en 100.000 units (open omgeving), printing on pack en stickers**
- ▶ **Uitbreiding van aantal technologische componenten**

Criteria	Proposed operationalization
Effectiveness (collection)	% returned beverage packaging against sold beverage packaging during pilot
Accessibility	User-experience survey after pilot (various elements)
Fraud prevention	Included as part of pilot set-up (to be defined)
Compliance with privacy rules	Part of preparation; documentation to be provided to participants
Operational applicability	Data management (back-end mock up); Use of bin identifiers; Comparison bins vs blue bag
Trash counts	Number of (scanned/ not scanned) cans and bottles in PMD, other trash
Litter counts	# pre, during, end "loopstroken – method"

Communicatie

► OVAM website:

- neutrale stand van zaken
- FAQ-lijst

► Persberichten vanuit de OVAM:

- 2 mei: *“Drie organisaties gaan binnenkort van start met pilootprojecten ‘digitaal statiegeld’.”*
- 23 mei: *“Eerste pilootprojecten digitaal statiegeld van start”.*

► Pilootprojecten bij KBC en Corda:

- mogelijkheid tot bezoek voor leden van stuurgroep en klankbordgroep
- belangstelling pers: VRT, VTM, Het Belang van Limburg, Het Nieuwsblad, Le Soir ...

← Zwerfvuil aanpakken

Digitaal statiegeld

Op 23 december 2022 heeft de Vlaamse regering beslist om in 2025 een **statiegeldsysteem** in Vlaanderen/België te introduceren. Vlaanderen wil het digitaal statiegeldsysteem evalueren. In de loop van 2023 moet op het terrein aangetoond worden dat het digitale statiegeldsysteem kan voldoen aan de voorwaarden uit de conceptnota Vlaamse regering inzake de invoering van een statiegeldsysteem in Vlaanderen.

Eind januari 2023 werd daarom een projectoproep gelanceerd. 14 organisaties hebben naar aanleiding daarvan een voorstel ingediend. Drie voorstellen (Unbox, Twintag/Verhaert/Cegeka en DDRS Alliance) worden door de stuurgroep verder meegenomen in het **piloottraject**. Zij krijgen de komende maanden de kans om hun voorstel uitgebreid te testen in een **gesloten, halfopen en open testomgeving**. De testen in een gesloten omgeving starten op 22 en 30 mei 2023. **DDRS Alliance test niet in een gesloten omgeving**.

De piloottrajecten in een gesloten omgeving:

Cegeka, Twintag en Verhaert

Unbox

Juridische adviezen

Kern juridisch advies pilootprojecten:

- 1) *Moet Fost Plus als een aanbestedende overheid beschouwd worden?*
Er kan geargumenteed worden dat Fost Plus de wetgeving overheidsopdrachten in deze fase niet moet volgen. Dit is een bevestiging van eerdere adviezen.
- 2) *Strikte noodzaak om wetgeving overheidsopdrachten te volgen in deze fase?*
Er zijn voldoende elementen om te verdedigen dat wat betreft de pilootprojecten de wetgeving OVOP niet moet gevolgd worden (voorbereidend traject, kostprijs, ...).
- 3) *Definitieve aanduiding van bedrijven die statiegeld operationaliseren?*
In latere fase kan wel gekozen worden voor OVOP. Afhankelijk van de mate waarin de overheid in deze fase een beslissende rol heeft, kan dit ook een verplichting worden.

**Vervolg advies gevraagd over concrete formulering definitieve opdracht
(in geval van keuze voor digitaal statiegeld)**

Dank voor uw aandacht Zijn er nog vragen?

Vlaamse overheid

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

Stationsstraat 110 - 2800 Mechelen

T 015 284 284

www.ovam.be

info@ovam.be

Blijft u graag op de hoogte?

Schrijf u in voor onze nieuwsbrief via nieuwsbrief@ovam.be.

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Vlaanderen
is materiaalbewust

